

انقلاب، شعار، احزاب می‌کشم می‌کشم آنکه برادرم کشت

شعارهای راهبردی انقلاب دربرگیرنده دیدگاه‌های توده مردم در مورد تاکتیک‌های مبارزه بود. این قبیل شعارها نشان‌دهنده تمایل مردم به تصمیم‌سازی یا تصمیم‌گیری رهبران نهضت و ارائه نظرگاه‌های خود نسبت به ادامه جنبش بود.

شعارهای راهبردی انقلاب دربرگیرنده دیدگاه‌های توده مردم در مورد تاکتیک‌های مبارزه بود. این قبیل شعارها نشان‌دهنده تمایل مردم به تصمیم‌سازی، با تصمیم‌گدن، نهضت، ارائه نظرگاه‌ها، خود نسبت به ادامه جنبش، بود. تاکتیک‌ها و سیاست‌های مقطعی که از طرف مردم در چارچوب شعار عنوان می‌شد، گاهی بدون دخالت رهبران مبارزه شکل می‌گرفت و در واقع نوعی تقاضا برای ترسیم خطوط مبارزه و مشارکت بیشتر مردم در انقلاب بود. عمده‌ترین موارد این تاکتیک‌ها به ترتیب فراوانی شعارها عبارت بودند از:

الف) اتحاد، تشکل و اعتصاب

تشکل، کلید پیروزی ماست؛ اتحاد ضامن پیروزی ماست

دانشجو، روحانی؛ پیوندتان مبارک

اعتصاب، اعتصاب؛ مدرسه انقلاب

ب) استقامت و فداکاری

پاره پاره شدن در صف پیکارها؛ در ره حقیقت به زیر رگبارها

به که ذلت کشیم تا نباشد رژیم

مرگ بر شاه

قسم به روح فاطمه؛ ندارم از کشتن واهمه

ج) دعوت به مبارزه

مردم چرا نشستین؛ ایران شده فلسطین

د) انتظار پیروزی و امیدبخشی

شب تاریک ملت روز می‌شود؛ خمینی عاقبت پیروز می‌گردد.

ه) دعوت به مبارزه

آثار فساد و خفقان ما نگذاریم؛ از شاه دنی نام و نشان ما نگذاریم

و) انتظار پیروزی و امیدبخشی

برادر شهیدم راحت ادامه دارد

تعیین تاکتیک مبارزه از طریق شعار بستگی به شرایط زمانی مبارزه داشت. به عنوان مثال در ابتدای شکل‌گیری مبارزات علنی و همگانی در بدو انقلاب تقاضای سلاح مطرح نبود، ولی به مرور که مردم خود را در مقابل نیروهای نظامی با برتری تسلیحاتی می‌دیدند، شعارهایی با مضمون تقاضای سلاح سر دادند. این شعارها در اوج انقلاب که تعدادی از مردم، مسلح شده بودند، شیوه و بیان متفاوتی به خود گرفت:

ای رهبران، ای رهبران؛ ما را مسلح کنید

یا

می کشم، می کشم؛ آن که برادرم کشت

البته باید توجه داشت در پدید آمدن این شعارها بی تردید علاوه بر احساس نیاز از طرف مردم، تاکتیک های برخی احزاب نیز موثر بوده است. ازجمله حزب توده که پیشنهاد تسلیح و مبارزه مسلحانه را می داد. به نظر می رسد طرح این پیشنهاد از سوی این حزب بیش از هر چیز دربرگیرنده خواسته های آنها در راستای نفوذ همهجانبه شوروی در متن انقلاب بوده است.

انقلاب واکنشی بود به استبدادی که انقلاب مشروطه قصد براندازی آن را داشت، اما از درونش باز زاده شد. از این دیدگاه کلی، انقلاب اسلامی 57 گامی دیگر در پس گام انقلاب مشروطه و تکامل آن انقلاب تلقی می شود. بنابراین، انقلاب اسلامی 57 یک انقلاب ناگهانی و سرزده در تاریخ ملت ایران نیست بلکه حلقه تکاملی است که از پی حلقه های پیشین برآمده و روند تکاملی آن را پی می گیرد.

عمده ترین و مهم ترین شعار راهبردی، استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی بود که ماهیت واقعی انقلاب را مشخص می کند. در جریان نهضت انقلاب اسلامی از ۱۹ دی ۱۳۵۶ تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ شعارهای زیادی مطرح شد که مهم ترین، تأثیرگذارترین و ماندگارترین آن شعار استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی است. شعار اخیر تکلیف بدنه اصلی نهضت را با برخی گروه های حاشیه ای نیز مشخص کرد و در واقع دست آنانی را که خارج از حیطه این شعار بودند، بست.

جواد رضایی / جام جم